

ΤΟΥ Κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜ.

ΦΛΩΡΑ ΜΠΡΙΛΛΑΝΤΗ

(ΛΑΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ο πλοσίωσ Άθηναίος μεγαλέμπορος Μπριλλάντης βρίσκειτα οικονομικός στο χείλος του κρημνού. Έχει παχύνσει, χρωσάει μεγάλα ποσά, τον περιμένει ή δυστυχία, ή φυλακή, ή άμνία !... Ένα μόνον μέσον σωτηρίας ύπάρχει : Νά παντρευτή ή κόρη του Φλώρα — ένα έξοτικόν λουλούδι άφορησίας — τον βασιβούλου βιομηχανού Κασσιή Άρτέμη. Έναν ξένον άρχοντα γήρον, ποσεί τεθείαι ή γυναίκα του με τη σκληρότητα και την άπαθροβρία του κι' έχει παιδί είκοσι έτών. Ο Άρτέμης, που λαχταράει τη Φλώρα, κάνει την πρόταση αυτή στον Μπριλλάντην. Κι' ο δύστυχος πατέρας, μετά λυγριές άγωνίας, καλεϊ ιδιαιτέρως την κόρη του και της τ' άποκαλύπτει όλα, με βουρκωμένα μάτια. Η Φλώρα εσφραγίζεται, κλαίει, απαράφεται, μα δέχεται από τέλος να βουιαστή χάριν του πατέρα της, χάριν της αικονιζίας της. Και την μεθεπομένη συναντά έναν νέο, τον Μίμη, με τον οποίο ελγε άσχετα με πλάκη τον τελευταίο καιρό ένα Ιβανικό είδωλλίον, και άποφασίζει να του άνοιξη την καρδίη της και να τον χειρουργή για τελευταία φορά. Μα ο Μίμης δέν συγκινείται καθόλου και ή Φλώρα γυρίζει σπίτι της πιο άπελατισμένη και άπογορευμένη απ' όλα. Άποφασίζει δέ πλέον ν' αυτοκτονή την παρρησίαν άκριάς του άταίραστου γάμου της και κλάει για τό σκοπό αυτό ένα περίοσσο από τό συρτάρι του πατέρα της. Στο μεταξύ αυτό έπισκέπεται τη Φλώρα ο Άρτέμης κατ' έπονάληψιν. Στην τελευταία του μιλότητα έπισκευή παίρνει μαζί του και τον γιο του, τον Λεάνδρου. Ο Λεάνδρος Άρτέμης κάμνει πολύ καλή εντύπωση στη Φλώρα. Είνε μία χρυσή και πονεμένη καρδιά, σαν τη δική της. Μα ένα μόνον, ή Φλώρα άντικλιμαίνεται άξείον τον Άρτέμη να κυττάη τό γιο του με ζήλεια, με κακία. Αυτό την τρομάζει, της γεννεί διάφορες ύποψεις και άποφασίζει να μάζη λεπτομέρας πόν δτι άφορά τον Άρτέμη. Πηγαίνει λοιπόν κι' έπισκεπεται την κ. Ρεντιθή, φίλη της μαμάς της και έμπιστη φίλη της μακαρίτισσας αυθύου του Άρτέμη. Απ' την Ρεντιθή μαθαίνει ή Φλώρα όλη την τραγωδία της γυναίκας του Άρτέμη, την όποια ο άνδρας της σκότισε ένα βράδι, χωρίς άφορησή σθένος, γιατί την ζήλευε φονικά. Το τρομερό αυτό κακούρηγμα έμεινε κρυφό, γιατί ή βία ή έτοιμοθάνατη ζήτεια νά μη καταγγείλων τον ρουφή σύζυγό της, χάριν του παιδιού της... Άπελατισμένη πιο πολύ τώρα ή Φλώρα, γυρίζει σπίτι της, με την άπόραση ν' άποφύγη την έννοια της με τον Άρτέμη. Τις σκέψεις της όμως αυτές της άνατρέπει μία άπρόσπτη συνάντησις με τον Λεάνδρου. Μα θερμά και συγκινητικά λόγια ο Λεάνδρος την παρακαλεί να δειχθή να γινή μητέρα του. Τα μάτια του βουρκώνουν ένα μιλία, και ή Φλώρα αναγκάζεται να πη τό ναίαι, άν και μαντεύει, με τρομό, ότι ο νέος δέν την σωμαθεϊ άπλάς άς μελλούσα μητέρα του. Κι' άνοιχούν πειά ή έτοιμασίες για τό γάμο, ο όποιος θα γινή τά Χριστούγεννα.

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Ο Λεάνδρος είνε κατευχαριστημένος, πλείε σε πελάγη ευτυχίας. Νομίζει κανείς πώς πρόκειται να με πάρη αυτός κι' όχι ο πατέρας του
 "Η γαρά του νέου αυτού με φοβίζει, με φοβίζει πολύ. Κι' όμως δέν ξέρω άκριθώς γιατί. Φοβούμαι πώς κάτι άλλο συμβαίνει, κάτι φοβερό, κάτι άπόκρυφο...
 Ο ίδιος ο Λεάνδρος, δέν δείχνει ώστόσο τό αισθημάτα του, δέν φανερώνει τις μουτικές του σκέψεις. Κι' όμως, μαντεύο και ύποπτεύομαι πώς κάποια μεγάλη φωτιά κρυφοκαίει στην καρδιά του, μία φωτιά που θα μιάς κάψει άργότερα και τους δύο
 Τρέω στη σκέψη της αύριον.
 "Αν ο Άρτέμης ύποφιαστή ό, τι μαντεύω και ύποφιαζομαι έ γώ από τώρα, είνε ικανός να κάμη ένα άκόμα έγκλημα. Αύ τός που σκότωσε για τό τίποτα, τη γυναίκα του, είνε ικανός να σκοτώση και τό παιδί του, τό παιδί του που τόσο μισεί!..
 Δέν είνε άπλάς ένας σκληρός άνθρωπος. Είνε επί πλέον έρωτευμένος μαζί μου. Είνε δύο φορές έπικίνδυνος.
 Ο Θεός να βάλη τό χέρι του!..

"Όταν καρφώνει τα βλέμμάτα του άπάνω μου, γεμάτα πάθος και λαχτάρα, νοιώθω την καρδιά μου να σφίγγεται, σαν να βρίσκομαι κάτω από τα νύχια κανενός αίμοδόρου θηρίου. Τό άγγιγμα του χεριού του μου φέρνει άνατριχίλα!
 Δέν ξέρω άν μαντεύει τα αισθημάτα μου, μα είμαι βέβαιη πώς αύριο, όταν βροθούμε παν-

τρέμενοι, δέν θα μπορέσω πειά να ύποκρίνομαι. Τότε θα καταλάβη τί γίνεται στην καρδιά μου, τί γίνεται στη σκέψη μου. Και θα ζυπηθήσουν μέσα του όλα του τα άγρια ένστικτα...
 Το γράφο εδών, με άγωνία, και παρακαλώ τό Θεό να με λυπηθή!..

"Η καταστροφή που φοβάμαι, θα μάς παρασύρη, όταν έρθει, δλους μας...
 Έχω την εντύπωση πως κάθουμαι άπάνω σε μία ύπόνομο, ή όποια πρόκειται να έκραγη, από στιγμή σε στιγμή. Κι' όμως, ή φίλες μου με θεωρούν εύτυχισμένη. Η φίλες μου με ζηλεύουν...
 Είνε άπειτό και τραγικό μαζί...
 [Απ' τό Ημερολόγιο της Φλώρας Μπριλλάντη]

Συνέχεια.—"Όλα είνε πειά έτοιμα για τό γάμο. Είνε ή αλήθεια πώς ο Άρτέμης έδόδεψε τό χρέμα του με τη φούχτα για να με εύχαριστήση.
 Δέν άφησε τους γονείς μου να κάμουν τό παραμικρό έξοδο, άν και έβουσε στον πατέρα μου, ύπό τύπον δανείου, ένα σεδασάτο ποσό.

Τό νυφικό μου φόρεμα στοίχισε πολλές χιλιάδες. Είνε αληθινά πριγκηπικό!..
 Κι' όμως τίποτα-τίποτα δέν με συγκινεί. Μού φαίνεται πώς μου τοίμασαν τό φόρεμα αυτό για να με νεκροστολλίσουν για την κηδεία μου!..
 Τίποτε δέν συγκινεί τόσο μία κόρη, όσο τα στολίδια της και τα μπιζού. Κι' όμως, κυττάζω τα βαρύτερα κοσμήματα που μου χάρισε ο Άρτέμης, με κρύα καρδιά...
 Ζώ μέσα σε μία παραζάλη.
 Συγγενείς και γνωστοί έρχονται σπίτι και με συχαίρουν και με γεμίζουν όχες...
 Κανένας δέν μαντεύει την τραγωδία μου...
 Μα όχι. Δέν είν' αλήθεια αυτό. Υπάρχει κάποιος που τα μαντεύει όλα και προσπαθεϊ να μου δώση θάρρος. Κι' ο κάποιος αυτός είν' ο Λεάνδρος.
 Τί συμβαίνει—Θεέ μου!—στην καρδιά αυτού του παιδιού ;

"Ηρθε χτές σπίτι, κρατώντας μία άγκαλία τριαντάφυλλα, από θερμικήτιο. Με πλησίασε κατακρούμενος και μου τά σκόρπισε έπάνω μου.
 "Εσκυψε έπειτα, μου φίλησε τά χέρια και μου είπε, με τη γλυκεία και συμπαθητική φωνή του :
 —Σας εύχομαι να περάσετε όλα σας τη ζωή, πατώντας άπάνω σε ρόδα!..
 Για να μη τον λυπήσω, προσποίηθηκα την εύχαριστημένη.
 —Άλίως ήμέρες άκόμα, μου ξανάπε σε λίγο, και θα είσαστε ή άγαπημένη μου μητέρα... Πώς λαχαρώ τό στιγμή αυτή!...
 Παρακάλεσα τον πατέρα μου να συνεννοηθή με τον Άρτέμη και για τις ελάχιστες λεπτομέρειες του γάμου. Δέν θέλω, κατ' ούδένα λόγο, να παραστή πολύς κόσμος κατά την τέλειση του μυστηρίου. Έπιθυμώ να είμαστε όσο τό δυνατόν όλιγώτεροι, έμεις κι' έμεις που λένε...
 [Απ' τό Ημερολόγιο της Φλώρας Μπριλλάντη]
 Γενάρης.—"Όλα τελείωσαν

"Ηρθε σπίτι, κρατώντας μία άγκαλία τριαντάφυλλα...

πεια... "Επια τὸ πὸτήρι ὡς τὸ τέλος... "Εκαμα, χωρίς νά διαμαρτυρηθῶ, τῆ θυσία πού ὑποσέχηκα στόν πατέρα μου...
Εἶμαι τώρα πειά ἡ κυρία 'Αρτέμη.
Εἶμαι ἡ γυναίκα ἐνὸς ἀνθρώπου πού ποτέ δέν τὸν ἀγάπησα!..

Μά εἶμαι πραγματικά γυναίκα του ;
Γράφω αὐτὴ τὴν ἀλλόκοτη φράσι τὸ 'Ημερολόγιό μου, γιατί θέλω νά πιστέψουν ὅσοι τὸ διαβάσουν μιά μέρα, τί ἔκανα ὅτι μποροῦσα νά νά ἀποφύγω τὴν ἀγκαλιὰ ἐνὸς συζύγου πού δέν τὸν συμπαθῶ καθόλου.

Ναί, τῆ στιγμῆ αὐτῆ πού γράφω ἐδῶ τίς σκέψεις μου καί τὰ θάσανά μου, εἶμαι λευκή κι' ἀνέγγιχτη, ὅπως ἤμουν καί πρό τοῦ γάμου μου.

Δέν ἐβῶσα στό σύζυγό μου οὔτε τὴν καρδιά μου, οὔτε τὸ σῶμα μου.

'Ο Θεός θά με συγχαρῆσει γι' αὐτό, εἶμαι θέβαιη, ὅπως θά με συγχαρῆσουν κι' οἱ ἄνθρωποι...

"Ας διηγηθῶ ὅμως τὰ πράγματα μέ τῆ σειρά...
Μετά τὸν ἀρραβῶνα, ὁ γάμος μου ἔγινε γρήγορα-γρήγορα, σ' ἕνα ἐξοχικό ἐκκλησάκι, πῶς πέρα ἀπό τὸν Ποδονίστη, παρισταμένον ὀλίγον συγγενῶν μας.

Σ' ὄλο τὸ διάστημα τῆς τελέσεως τοῦ μυστηρίου ἔστρεμα σύγκορμη κι' ἀισθανόμουν δυνατά ριγῆ...
"Ἦμουν τόσο χλωμῆ, τόσο νευρικά χλωμῆ, ὥστε ἡ μητέρα μου τὸ ἐπρόσεξε κι' ἀνήσυχσε...

Ποβοῦσε νά με πλησιάσει καί νά μοῦ μιλήσει, κι' ὅταν ὁ παπάς ἔψελε τὸ "Ἡοσια χόρευε" καί πέρασα μπρός τῆς, μοῦ ψιθυρίσε:

—Θάρρος, κόρη μου!... Θάρρος!..

Θάρρος; Ποῦ νά τὸ εὔρω; Τὰ εἶχα κυριολεκτικῶς χαμένα!... "Ὅλα στραιοφύριζαν γύρω μου. Νόμιζα πὸς θά σοριαστῶ κάτω ξερῆ...

Κι' ὅμως τὸ κουράγιο μου ὑπερίσχυσε.
Δέν ἤθελα νά μαντέψουν οἱ παριστάμενοι ὅλη μου τὴ δύστυχία...

Συγκρατήθηκα.
Καί τὸ μυστήριο ἐτελείοσε...

"Ὅταν ἦρθαν νά με φιλήσουν οἱ καλεσμένοι μας, νόμισα πὸς ἤμουν νεκρῆ καί μοῦ διναν τὸν τελευταῖο ἀσπασμό, τὸ φίλι τοῦ παπτοτεινοῦ ἀποχαρκτησμοῦ.

Τὰ ριγῆ ποῖνοιωθα εἶχαν δυναμῶσει. "Ἦμουν κρούα σαν τὸν πάγο!...

Οἱ γονεῖς μου τὸ ἐκατάλαθαν. Ἐμάντησαν τὴν ἀγωνία μου τὴ θανάσιμη. Εἶδα τὸ σαγόνι τοῦ πατέρα μου νά τρέμη, σάν νάχε πυρετὸ καί τῆς μητέρας μου τὰ μάτια νά θουρκινούν...

Τι γάμος, Θεέ μου!...
Μά κι' ἕνας ἄλλος ἀκόμα κατάλαβε τὴν ταραχή μου. 'Ο Λεάνδρος. Καί προσπαθοῦσε νά μ' ἐμψυχῶσέ με τὸ βλέμμα του...

Μόνον ὁ 'Αρτέμης δέν εἶχε ἀντιληφθῆ τίποτα. Ἀπέδιθε ὅμως τὴν χλωμάδα μου στὴν παρθενική μου ντροπή καί συγκίνηση...

"Ἐφάσσε κ' ἡ στιγμῆ τοῦ ἀποχωρισμοῦ. 'Ο 'Αρτέμης μᾶς εἶπε πὸς θά περάσουμε τὸν μῆνα τοῦ μέλιτος σὲ μιά ἔπαιλι τὸν ἔξω ἀπὸ τὴν Κηφισιά.
"Ἡ ἀγωνία μου μεγαλώνει.

Δίνω καί δέχομαι φιλήματα, μέ τὰ μάτια μου γεμάτα δάκρυα.

—Παῖδί μου, Φλώρα μου, μοῦ ψιθυρίζει ἡ μητέρα μου, ἐνὸ σκύβει νά με φιλήσει, θάρρος, παιδί μου!... Θάρρος!... 'Ο Θεός μαζί σου!...

'Ο πατέρας μου μ' ἀποχαιρετᾶ, χωρίς νά μπορῆ νά μοῦ μιλήσει ἀπ' τὴ συγκίνηση του...

'Ο Λεάνδρος φαίνεται τώρα ταραγμένος κι' ἀνήσυχος. Γιατί... Κυττάει τὸν πατέρα του μ' ἕνα βλέμμα γεμάτο δόδυνη καί λύσσα...

Φοβοῦμαι, πὸς κάτι τὸ ἀπρόοπτο, κάτι τὸ φοβερὸ πρόκειται νά γίνῃ. Καί δέν βλέπω πειά τὴν ὥρα νά φύγωμε...

"Ἔνα πολυτελεστάτο αὐτοκίνητο μᾶς περιμένει.
Μπαίνουμε μέσα σ' αὐτό καί χαμόμαστε στό σκοτάδι, ἐνῶ ἀνηχοῦν πίσω μας καί σθύνουν στόν ἀέρα ἡ εὐχές τὼν συγγ-

νῶν...
Στριμαγμένη στὴ γωνία τοῦ αὐτοκινήτου, μακριὰ ἀπ' τὸ σύζυγό μου, δέν μιλῶ καθόλου. Ἄνατριχίλες περνοῦν τὸ κορμί μου καί τὸ κεφάλι μου εἶνε θαρῶ, θαρῶ σαν μολῶθε!

Ὅτε κι' ὁ 'Αρτέμης λείι λέει.
Τί νά σκέφτεται, ἄραγε;

Τὸν μαυτεῦω, μέσα στό σκοτάος, στὴν ἀντικρυνή ἄκρη τοῦ αὐτοκινήτου, σάν τεράστιο ἀγρίμι πού πρόκειται νά χυμῆξῃ ἀπὸ στιγμῆ σὲ στιγμῆ ἀπάνω μου...

"Ἡ θουσαριά αὐτῆ μ' εὐχαριστεί...
Ἐθάβει νά διαρκῆσει τὸ ταξεῖδι αὐτὸ ἕναν αἰῶνα, ὡς τὴν τελευταία στιγμῆ τῆς ζωῆς μου. Μά τὸ αὐτοκίνητο τρέγει, τρέγει σαν δαιμονιαμένο. Πλησιάζουμε στό Μαρροῦσι... Τὸ φτάνομε καί περνοῦμε... Ἐχῶ τὴν ἐντύπωση, πὸς μέ ὄδηγουν στόν τόπο τοῦ μαρτυρίου, πὸς εἶμαι καταδικασμένη στόν πιὸ ὀδυνηρὸ καί ντροπιασμένο θάνατο...

"Ἄεφα, ὁ 'Αρτέμης κινεῖται, σκύβει κοντά μου, νωϊῶθω τὴν ἄσπια του σὸ πρόσωπό μου καί φρίττω!...

—Τι ἔχεις, Φλώρα; μοῦ ψιθυρίζει.
—Τίποτε, ἀπάνω τὸ αἶγανή φωνή.
—Φαινεσαι ἄρρωστη.
—"Ὅχι, ὄχι, δέν ἔχω τίποτε...

"Ἀπλῶνε τὸ χερί του καί πιάνει τὸ δικό μου. Θέλω νά τὸ τραβῆξω, μά δέν ἔχω τὸ κουράγιο.

Τὸ χερί του εἶνε ζεστό, ἐνῶ τὸ δικό μου εἶνε παγωμένο. Τὸ ἀντιλαμβάνεται αὐτό κι' ἀνησυχεῖ
—Φλώρα!... Εἶσαι παγωμένη, παιδί μου!... μοῦ λέει μ' ἐνδιαφέρον.

—Δέν εἶνε τίποτα!... Θά περάσῃ... ψιθυρίζω.

—Εἶσαι ἄρρωστη;
—"Ὅχι. Λίγο ἀδιαθετῆ ἴσως.

—Εἶσαι ἄρρωστη, ἀγαπητέ μου! Εἶσαι καταπαγωμένη! Γιατί δέν μοῦ τὸ ἔλεγε;

—Δέν εἶνε τίποτα. Θά περάσῃ...
"Ὁ 'Αρτέμης γυρῆζει σὸ σωφὲρ καί τὸν διατάζει νά τρέξῃ περισσότερο. Ἐχει γίνεῖ πολὺ ἀνίσχυρος. Κι' ὅμως τὸ ἐνδιαφέρον του αὐτὸ μ' ἐνοχλεῖ, μ' ἐνοχλεῖ πολὺ...

Τὸ αὐτοκίνητο ἄρχισε νά τρέχει ἀκόμα πιὸ γοργά μέσα στὴ νύχτα...

Δέν μιλοῦσα.
Κρατοῦσα σφιχτὰ κλεισμένα τὰ χεῖλιά μου, γιά νά μὴ ἀρχίσω νά τουρτουρίζω...

Τί εἶχα;
"Ἦμου ἀρρωστη, κουρασμένη ἡ ἔστρεμα ἀπὸ τὸ φόβο μου ἢ τὰ εἶχα ὅλα μαζί αὐτά;
Μάντευα τὸν ἄνδρα μου πλάι μου ταραγμένο κι' ἀνήσυχο. Σὲ μιά στιγμῆ φώναξε πάλι μ' ὄρηγῃ σὸ σωφὲρ:

—Τρέξε, τρέξε, ὅσο πιὸ γρήγορα μπορεῖς! Ἐστρεμα γύρισε σὲ μένα καί με ρώτησε:
—Εἶσαι καλύτερα, ἀγαπητή μου;
—Ναί, ψιθύρισα.
Μά δέν με πίστεψε.

Μοῦπιασε πάλι τὸ χερί, ξαφνίστηκε πῶς τοῦ τώρα καί μοῦ εἶπε, μέ φωνῆ πού προσπαθοῦσε νά τὴν κάμῃ ὄσον τὸ δυνατὸν πιὸ γλυκειά:

—Θές νά σοῦ δώσω νά ριξῆς ἐπάνω σου τὸ μπαλκόνι μου;
—"Ὅχι, εὐχαριστῶ, ἀπάντησα.

Δέν ἐπέμεινε.
—Μὴν ἀνησυχῆς, μοῦ εἶπε σὲ λίγο. "Ὅπου καί νῆναι στᾶνομε.
—Εὐχαριστῶ, ἐπέμεινα.

—Θά στείλω νά φωνάξω ἀμέσως ἕνα γιατρὸ.
—Μά δέν εἶν' ἀνάγκη... Δέν εἶνε τίποτε... Θά περάσῃ...
—"Ὅπως θές, ἀγάπη μου.

"Ἐξαφνὰ τὸ αὐτοκίνητο ἔκοψε τὸ δρόμο του.
Φτάναι...φτάσαμε...
"Ἡ ἀγωνία μου μεγαλώσε.

Τὸ αὐτοκίνητο σταμάτησε τέλος μπρὸς σὲ μιά πόρτα. Εἶμαι στὴν πόρτα στὴν ἔπαιλι τοῦ 'Αρτέμη.

"Ὁ σωφὲρ χτίπησε δυνατὰ τὸ κλάσιν καί πῆρες κάτω γιά νά μᾶς ἀνοίξῃ νά κατέβωμε.
"Ἡ ἔπαιλις ἦταν κατάφωτη. Μᾶς περιμέναι.

("Ακολουθεῖ)

—Μὴ μ' ἐγγιζετέ !... Μὴ μ' ἐγγιζετέ !...
—Μὴ μ' ἐγγιζετέ !... Μὴ μ' ἐγγιζετέ !...